خبر

واردات موادغذایی دوباره اوج گرفت

● **تسنیم:** رییس کمیسیون مدیریت اتاق با اشاره به اینکه در سه ماهه ابتدایی سال ۹۲ عمده کالاهای وارداتی به پنج کالا اختصاص یافت، گفت: در آخرین آمار گمرک تغییر ناموزونی در کالاهای وارداتی رخ داده و از کالاهای اساسی و مواد اولیه به سمت موادغذایی حرکت کرد. محمدرضا حریری، در مورد آمار واردات سال ۹۱ و سه ماهه ابتدایی سال‌جاری اظهار کرد: یکی از اتفاقاتی که در جریان واردات کشور در سال گذشته رخ داده تغییر ناموزون در کالاهای وارداتی است که عمدتا در سال‌های گذشته به کالاهای سرمایه‌ای، واسطه‌ای و مواد اولیه اختصاص داشت اما در حال حاضر براساس آخرین آمار سه ماهه ابتدایی سال‌جاری بیشترین اقلام وارداتی مربوط به موادغذایی و خوراکی بوده است. وی با بیان اینکه هیچ وقت بیش از ۱۵درصد اقدام به واردات مصنوعات ساخته‌شده در کشور نکرده‌ایم، گفت: در سه‌ماهه ابتدایی سال ۹۲، پنج قلم کالا یعنی برنج، کنجاله، دانه گندم، دانه ذرت و شمش آهن خام عمده‌ترین کالاهای وارداتی را به خود اختصاص داده و این آمار نشان‌دهنده تغییر ترکیب واردات کالا به کشور است که آثار آن را در صنعت کشور حس می‌کنیم. رییس کمیسیون مدیریت واردات اتاق بازرگانی خاطرنشان کرد: علاوه بر تغییر ترکیب واردات سطح جغرافیایی اقتصاد کشور نیز کوچک شده و طرف‌های اقتصادی کشور کاهش یافته است. به نحوی که در حال حاضر ۶۰درصد واردات متعلق به پنج کشور است که این مساله در کیفیت و قدرت چانه‌زنی کشور تاثیر خواهد گذاشت. حریری با اشاره به اینکه ۲۰درصد از ۴۰درصد سایر اقلام وارداتی از کشور هند انجام شده بیان کرد: کاهش واردات در این مدت، متاثر از سیاست محدودیت واردات است و وقتی با افتخار در ماه گذشته برخی از مسوولان اعلام می‌کنند واردات و صادرات به یک میزان شده است باید بگویم این مساله افتخار نیست و سهم ما از تجارت بین‌المللی در حال کاهش است و باید هرچه زودتر این مساله اصلاح شود زیرا اگر ادامه داشته باشد تبعاتی خواهد داشت که جبران‌ناپذیر است.

افزایش غیرقانونی قیمت لبنیات

● **تسنیم:** رییس اتحادیه سراسری دامداران افزایش قیمت لبنیات را غیرقانونی دانست و گفت: طبق مصوبه ستاد تنظیم بازار، قیمت شیر تا پایان تیرماه افزایش نخواهد داشت بنابراین افزایش قیمت محصولات لبنی توجیه ندارد. سعید سلطانی، با بیان این مطلب که گرانی برخی از محصولات لبنی غیرقانونی و به‌منظور زمینه‌سازی افزایش قیمت تولیدات لبنی صورت می‌گیرد، گفت: در حال حاضر شیر با قیمت پایه سال ۹۱ که همان ۹۶۰تومان است، عرضه می‌شود و بر همین اساس تغییر در قیمت شیر اتفاق نیفتاده که محصولات لبنی گران شوند. وی با اشاره به اینکه مطابق مصوبه ستاد تنظیم بازار قیمت شیر تا آخر تیرماه سال‌جاری افزایش نخواهد داشت، افزود: قیمت جدید شیر هزارو۱۷۰تومان تعیین شده اما هنوز این رقم در سطح بازار اجرایی نشده تا هم‌راستای آن قیمت‌ها نیز افزایش پیدا کند. رییس اتحادیه سراسری دامداران دلیل افزایش قیمت شیر را هزینه‌های جانبی دامداران دانست و اضافه کرد: در سال‌جاری هزینه کارگران ۲۵درصد و هزینه‌های حمل‌ونقل ۳۵درصد افزایش پیدا کرده که هم‌راستای آن قیمت شیر با تغییراتی همراه شده است. هم‌اکنون در سطح خرده‌فروشی‌ها شیر کم‌چرب یک‌لیتری از هزارو۴۰۰تومان تا قیمت هزارو ۶۱۰تومان، شیر کاکائو از ۸۰۰تومان تا قیمت هزارتومان، خامه صدگرمی از ۸۵۰تومان تا قیمت هزارتومان در اختیار خریداران قرار می‌گیرد. البته این افزایش قیمت‌ها در حالی در سطح بازار انجام می‌گیرد که شرکت‌های تولیدکننده محصولات لبنی تا پایان تیرماه اجازه افزایش قیمت‌ها را به هیچ عنوان نداشتند.

بدهی۲۵۵میلیاردتومانی «ایرلاین»ها به شرکت فرودگاه‌ها

● **مهر:** مدیرعامل شرکت فرودگاه‌های کشور با اشاره به اینکه ۲۷ شرکت خارجی از فرودگاه حضرت امام(ره) پرواز می‌کنند، گفت: شرکت‌های هواپیمایی ۲۵۵میلیاردتومان و شرکت پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی ۱۶میلیاردتومان به شرکت فرودگاه‌های کشور بدهی دارند. محمود رسولی‌نژاد، درخصوص بدهی شرکت‌های هواپیمایی بابت عوارض مسافری داخلی و خارجی ادامه داد: شرکت ماهان بالغ بر ۲۲میلیاردتومان بابت عوارض مسافری داخلی و خارجی به شرکت فرودگاه‌ها در طول سه سال گذشته بدهکار است که این رقم برای ایران‌ایر حدود ۲۰میلیاردو۵۰۰میلیون‌تومان و هواپیمایی آسمان هشت‌میلیاردو۲۰۰میلیون‌تومان است، ضمن آنکه جمع بدهی عوارض مسافری کل شرکت‌های هواپیمایی بالغ بر ۷۲میلیاردتومان می‌شود. وی با بیان اینکه شرکت فرودگاه‌های کشور باید در هر ماه ۶۰۰میلیاردریال وصولی داشته باشد تا هزینه‌های خود را پوشش دهد، گفت: اما ایرلاین‌ها از پرداخت حقوق شرکت‌ها طفره می‌روند و بدهی زیادی را به این شرکت دارند. مدیرعامل شرکت فرودگاه‌های کشور تصریح کرد: یک بخش از بدهی آنها مربوط به عوارض مسافری است که در زمان فروش بلیت از مسافر دریافت می‌کنند، اما آن را به شرکت فرودگاه‌ها نمی‌پردازند. وی اضافه کرد: یک‌سوم بدهی ایرلاین‌ها مربوط به تعرفه مسافری، یک‌سوم عوارض فرودگاهی و یک‌سوم اجاره اماکن است که بر این اساس میزان بدهی آنها تا پایان سال گذشته به رقم ۲۵۵میلیاردتومان رسیده که ۸۰میلیاردتومان آن به صورت اقساط در قالب چک و اوراق بهادار به شرکت پرداخت شده است.

«مرسی» در رونق اقتصادی ناکام ماند

سرزمین فراعنه در گرداب اقتصاد

عکس: AP

محمد آزاد: «المانیتور» در مطلبی که ابتدای سال‌جاری میلادی منتشر کرد، می‌پرسد آیا مصر در سال ۲۰۱۳ شاهد همان اتفاقاتی خواهد بود که در سال ۱۹۷۷ از سر گذراند؟ درابتدای دهه ۷۰ کانال سوئز بسته بود و وضعیت اقتصادی مصر شرایطی ناگوار داشت. صنعت توریسم آسیب جدی دیده بود و پولی که از سوی کارگران مصری مشغول در خارج از مرزها به کشور می‌رسید، کاهش چشمگیر داشت. «سادات» در این اوضاع اقتصاد مصر را –البته به شکلی خشونت‌بار –مدیریت و تمامی شورش‌ها را در نطفه خفه کرد. تصمیم سال ۱۹۷۱ برای آزادی زندانیان اسلامگرا نه‌فقط برای کم‌کردن تاثیر طرفداران ناصر، بلکه برای خشنودکردن و کسب رضایت هواداران اسلامگرایان در مناطق روستایی نیز بود.

«سادات» بر اساس همین راهبرد چشم خود را روی فعالیت‌های اقتصادی خیریه این گروه که بدون نظارت و ثبت صورت در مناطق روستایی و حاشیه شهری صورت می‌گرفت، می‌بست. او همچنین به ارتش و نیروهای امنیتی امتیازاتی اعطا کرد تا در روزهای سخت از وفاداری آنها مطمئن باشد. پس از شش‌سال «سادات» راهبردهای اقتصادی خود را تغییر داد و در سال ۱۹۷۷ به لیبرالیزه‌کردن اقتصاد مصر روی آورد. در ژانویه ۱۹۷۷ و پس از درخواست وام از صندوق بین المللی پول ناچار شد یارانه‌های غذا را حذف کند و متعاقب آن با شورش مردم روبه‌رو شد: تنها در دو روز اعتراض ۸۰۰ نفر کشته شدند و اعتراض‌ها به‌شکلی خونبار پایان پذیرفت. ارتش و پلیس مصر در این هنگامه در کنار «سادات» ایستادند و پس از پیروزی آن قیام را «انتفاضه دزدها» لقب دادند.

«المانیتور» در ادامه می‌نویسد شرایط امروز مصر با ۱۹۷۷ تفاوت‌هایی دارد. اسلامگرایان در قدرت هستند. سیاست‌های محافظه‌کارانه اجتماعی اسلامگرایان تا مدتی آنها را از انتقادات طبقات فرودست شهری و روستایی در امان خواهد داشت.

سیاست‌های اقتصادی مرسی، هرچه باشد، به طبقه متوسط شهری آسیب خواهد رساند که به سبب افتراق در اپوزیسیون مصر گزندش چشمگیر نیست و تا هنگامی که نتواند طبقات دیگر را به‌هم پیوسته و یکپارچه کند، کاری از پیش نخواهد برد. تنها کاری که مرسی باید انجام می‌داد سیاست نجات اقتصادی بود؛ چیزی شبیه کار «سادات» در ابتدای دهه ۷۰: گسترش نفوذ «اخوان‌المسلمین» در بخش‌های حساس اقتصادی و امنیتی. کسب رضایت راست افراطی و گروه‌های سلفی برای برخورداری از حمایت آنها در روزهای سخت و پیشه‌کردن ادبیات دیپلماتیک منفعل و بدون حاشیه برای پرهیز از به‌وجودآمدن فضای دوقطبی با دیگر بازیگران مهم منطقه مانند ایالات متحده و کشورهای حاشیه خلیج‌فارس تا بتواند از کمک‌های اقتصادی و وام‌های آنها بهره‌مند شود. بنا بر این تحلیل اقتصاد مصر در این مقطع نباید چشم‌انتظار «نوزایی» باشد بلکه بیشتر باید به بازی «نجات» بیندیشد. اما ظاهرا آقای مرسی نتوانست سیاست ساداتی «نجات» را با موفقیت به انجام رساند. چند ماهی پس از انتشار این مقاله، میلیون‌ها مصری که بسیاری از آنان از طبقاتی هستند که به‌طور سنتی طرفدار اخوان‌المسلمین به شمار می‌روند، یعنی طبقات فرودست شهری و روستایی یکصدا خواهان کناررفتن آقای مرسی از عرصه سیاسی کشور شدند. احزاب راست افراطی در روزهای سخت به کمکش نرفتند و نیروهای امنیتی از پس سرکوب برنیامدند. نیروهای اپوزیسیون متحد و فعالان اقتصادی راضی از سرنگونی دولت هستند. بازار سهام قاهره پس از سرنگونی دولت مرسی در یک روز شاهد رشد هفت‌درصدی بود؛ بیشترین رشد در یک سال گذشته. برخی تحلیلگران معتقدند با شرایط جدید حالا ممکن است مصر بتواند از صندوق بین المللی پول وام بلندمدت دریافت کند. مدیر یک شرکت سرمایه‌گذاری به «بی‌بی‌سی» می‌گوید: «تکنوکرات‌ها می‌دانند چگونه با نهادها رفتار کنند. آنها می‌توانند به بهبود شرایط اقتصادی کشور کمک کنند چراکه برنامه‌ای روشن دارند. مطمئنا شاهد تغییر اساسی در محیط کسب و کار و سرمایه‌گذاری داخلی و خارجی خواهیم بود.»

دولت مرسی با صندوق بین‌المللی پول بر سر دریافت یک وام ۴/۸میلیارددلاری از بانک جهانی به توافق رسید اما از دریافت آن بازماند چراکه در عوض باید سیاست‌های ریاضتی اعمال و یارانه غذا و سوخت به کلی حذف می‌شد؛ سیاست‌های اقتصادی‌ای که می‌توانست به عدم محبوبیت شدید دولت در میان مردم بینجامد. دولت مرسی از انجام این سیاست‌ها سرباز زد و سرنگون شد

گرچه دیگرانی هستند که می‌گویند نباید خیلی هم اسیر جو خوش‌بینی شد. از جمله یک تحلیلگر برنامه‌های راهبردی اقتصادی در مصر که می‌گوید: «گرچه این اتفاق اساسا مصر را به خانه اول برگرداند و فرصت پیشرفت اقتصادی و معامله‌ای مناسب با صندوق بین المللی پول را به تاخیر انداخت اما با این حال باید گفت سرنگونی دولت مرسی پنجره‌ای برای روی کارآمدن دولتی باثبات‌تر و دارای برنامه اقتصادی مشخص گشوده است.»

«مارکت واچ» در مطلبی که پس از سقوط دولت مرسی منتشر کرد، می‌نویسد اشتباه دولت مرسی آن بود که می‌پنداشت اقتصاد می‌تواند صبر کند تا قطار سیاست به راه افتد و حالا نتیجه آن روشن شد: شکست مطلق. اقتصاد مصر که زمان روی کارآمدن آقای مرسی هم در حال احتضار بود در دوره او جان داد. بسیاری امید داشتند اقتصاد ورشکسته مصر پس از روی کارآمدن دولت انقلابی رونقی بگیرد. اما چنین نشد. بدهی دولت از ۳۰میلیارددلار در دوره مبارک امروز به ۴۰میلیارددلار افزایش یافته است. تورم که دوسال‌ونیم پیش سه‌درصد بود، اکنون رقمی است میان ۱۳ تا ۱۸درصد. بیکاری در دوره مرسی رکورد ۱۳/۲درصد ثبت کرد. بی‌ثباتی سیاسی دریافت مالیات از جمعیت ۸۰میلیونی مصر را به‌طور روزافزون دشوار کرد و سرمایه‌گذاران و توریست‌ها را فراری داد. مرسی در دریافت وام بلندمدت از صندوق بین المللی پول فروماند چراکه از اجرای سیاست‌های ریاضتی گره‌خورده به آن اکراه داشت و به دیگر منابع روی آورد: قطر و عربستان سعودی هرکدام سه‌میلیارددلار، ترکیه یک‌میلیارددلار و لیبی دومیلیارددلار وام به مصر اعطا کردند که کارساز نشد. در ماه می سازمان ملل اعلام کرد فقر و ناامنی غذا در سه‌سال گذشته سر به فلک گذاشته است. بنا بر تقریب این سازمان ۱۷درصد جمعیت مصر محتاج غذای روزانه هستند که نسبت به سال ۲۰۰۹ افزایش سه‌درصد داشته و سوءتغذیه کودکان به ۳۱درصد رسیده است. تحت حاکمیت دولت مرسی اقتصاد مصر از وضعیت وخیم به وضعیت ورشکستگی رسید. حتی تامین غذاهای اولیه نظیر نان در برخی نقاط به آرزو بدل شده است. دولت مرسی با صندوق بین‌المللی پول بر سر دریافت یک وام ۴/۸میلیارددلاری از بانک جهانی به توافق رسید اما از دریافت آن بازماند چراکه در عوض باید سیاست‌های ریاضتی اعمال و یارانه غذا و سوخت به کلی حذف می‌شد؛ سیاست‌های اقتصادی‌ای که می‌توانست به عدم محبوبیت شدید دولت در میان مردم بینجامد. دولت مرسی از انجام این سیاست‌ها سرباز زد و سرنگون شد.

بسیاری از تحلیلگران بر این نکته انگشت گذاشته‌اند اقتصادی که دولت مرسی تحویل گرفت حال و روز مساعد نداشت و تنها راهی که پیش‌روی آن بود تا از کمک‌های بین‌المللی بهره‌مند شود، سیاست‌های ریاضتی و حذف یارانه‌ها بود؛ سیاست «نجات» دهه ۷۰ که با سرکوب و تحمیل فشار بر دوش بسیاری از اقشار ممکن شد. بسیاری بر بی‌برنامگی دولت مرسی در اقتصاد انگشت گذاشته‌اند. آن برنامه‌ها با چه هزینه‌ای انجام پذیرند؟ دولت آینده مصر جوابگو خواهد بود.

پژویان:

وزارت صنعت، مقصر اصلی گرانی خودرو است

تسنیم: رییس شورای رقابت در پاسخ صریح به انتقادهای اخیر غضنفری با اشاره به اینکه وزارت صنعت در این سال‌ها به وظیفه خود عمل نکرده، نباید کوتاهی خود را به گردن شورای رقابت بیندازد، گفت: آقایان بگویند چرا افزایش دلار، صنعت خودرو را منحرف کرد. جمشید پژویان، در واکنش به اظهارات اخیر غضنفری وزیر صنعت، معدن و تجارت مبنی بر اینکه ورود شورای رقابت در قیمت‌گذاری‌ها نادرست بوده و باید تصمیم مناسب‌تری برای وضعیت صنعت خودرو کشور اتخاذ می‌شد، اظهار کرد: سخنان وزیر نشان از آن دارد که این مقام مسوول هنوز نگاه تخصصی به حوزه اقتصاد نداشته و به‌خوبی صنعت خودرو را نمی‌شناسد.

وی با تاکید بر اینکه قیمت‌ها حتی در سال ۹۱ به نسبت سال ۹۰ رشد ۱۵۰درصدی را در انواع مواد اولیه لازم برای تولید خودرو تجربه کرده است، افزود: ورق آلومینیوم ۱۳۴درصد، فولاد ۹۵درصد، چدن ۱۰۵درصد و مس ۱۱۶درصد در سال ۹۱ به نسبت سال ۹۰ افزایش قیمت داشته که باید وزارتخانه به‌عنوان متولی اصلی قیمت‌گذاری آن، این امر را مدنظر قرار می‌داد و سپس اقدام به اظهارنظرهایی درباره قیمت خودرو می‌کرد. این مقام مسوول در شورای رقابت به تامین مواد لازم برای قطعه‌سازان نیز اشاره کرد و افزود: قطعه‌سازان نیز برای تامین مواد اولیه خود با افزایش قیمت زیادی روبه‌رو بوده‌اند که وزارتخانه برای تامین مواد مورد نیاز آنها نیز اقدام اساسی را انجام نداد.

به‌گفته پژویان قیمت انواع قطعات خودرو در سال ۹۱ نسبت به سال ۹۰ حدود ۱۵۱درصد رشد داشته که این امر در ورق‌های لاستیکی به ۹۰درصد نیز رسیده است. پژویان عامل دیگر افزایش قیمت خودرو را نبود اتکا به تولید داخل دانست و تصریح کرد: وزارت صنعت سال‌های متوالی است که افتخاراتی را درخصوص تولید ملی و عدم وابستگی صنعت خودرو به خارج عنوان می‌کند درحالی که باید این پرسش را مطرح کرد که چرا افزایش یکباره دلار این صنعت را از مسیر اصلی خود منحرف و با مشکلات زیادی همراه کرده است. وی با انتقاد از اینکه در حال حاضر اصلا خودرویی تحت عنوان خودرو ملی در کشور وجود ندارد، گفت: هم‌اکنون حجم زیادی از خودروها به صورت سی‌کی دی و به صورت مونتاژی در داخل کشور در اختیار مصرف‌کنندگان قرار می‌گیرد.

رییس شورای رقابت با اشاره به اینکه حتی در این مسیر، قطعات نیز از کشور چین وارد شده و در این حوزه نیز به تولید داخل اتکای چندانی نداریم، خاطرنشان کرد: این امر نشان از آن دارد که وزارت صنعت در این سال‌ها به وظیفه اصلی خود عمل نکرده است و نباید کوتاهی خود را به گردن شورای رقابت بیندازد.

وی به کاهش‌درصد تولید خودرو در داخل کشور طی سال‌های اخیر اشاره کرد و گفت: سال‌ها از تولید ملی سخن می‌گوییم اما وزارتخانه فقط سازمان حمایت را به قیمت‌گذاری‌ها وارد کرده و خود، نظارت لازم را در صنعت خودرو انجام نمی‌دهد.

گذر

بوروکراسی سخت تامین ارز واردات

● معاون وزیر صنعت، معدن و تجارت از مصوبه جدید ۹میلیارددلاری دولت برای تامین کالاهای اساسی خبر داد و گفت: متاسفانه تامین ارز واردات این کالاها با بوروکراسی سختی مواجه شده و تامین منابع آن محقق نشده است. عباس قبادی از ذخیره مطمئن کالاهای اساسی خبر داد و گفت: دولت ۹میلیارددلار برای واردات کالاهای اساسی اختصاص داده که متاسفانه تاکنون کار تامین ارز مورد نیاز این واردات با بوروکراسی سختی مواجه شده است. معاون وزیر صنعت، معدن و تجارت افزود: اگرچه هم‌اکنون وضعیت ذخیره کالاهای اساسی شرایط مطمئنی را دارد اما باید پشتوانه لازم برای جایگزینی این کالاها بعد از مصرف فراهم شود به این معنا که اگر بانک مرکزی همراهی لازم را در تامین ارز نداشته باشد، مشکلاتی بروز خواهد کرد. وی، میزان ذخایر کالاهای اساسی را به‌طور میانگین ۳۰درصد نسبت به سنوات گذشته بالاتر دانست و گفت: در روغن‌خام بیش از سه ماه موجودی وجود دارد و در شکر و برنج نیز وضعیت بسیار مناسب است، ضمن اینکه در تامین مرغ نیز ظرفیت خوبی فراهم شده و هم‌اکنون بالغ بر شش تا هفت‌هزار تن مرغ منجمد وجود دارد و وضعیت گوشت قرمز نیز بسیار مناسب است. قبادی ذخایر نهاده‌های دامی را بسیار مناسب عنوان و خاطرنشان کرد: در ذرت و کنجاله، موجودی قابل‌توجهی وجود دارد و هم‌اکنون فصل برداشت نهاده‌های دامی است که این موضوع وضعیت را بهتر می‌کند. وی درخصوص تامین ارز مورد نیاز واردات کالاهای اساسی خاطرنشان کرد: اگرچه تا به امروز مشکل خاصی در تامین ارز وجود نداشته است اما بوروکراسی سختی در بانک مرکزی وجود دارد که انرژی بی‌موردی را از ما هدر می‌دهد؛ بنابراین بانک مرکزی باید بیش از حد معمول همراهی برای واردات کالاهای اساسی داشته باشد. مدیرعامل شرکت بازرگانی دولتی ایران خاطرنشان کرد: به‌رغم اینکه دولت مصوبه ۹میلیارددلاری برای واردات کالاهای اساسی داشته اما کار تامین ارز مطابق با مصوبه انجام نشده است. قبادی افزود: در مورد برنج وضعیت تولید داخلی مناسب است و فصل برداشت نیز به‌زودی انجام خواهد شد، این در شرایطی است که کشور نیاز به ۳/۵میلیون تن برنج دارد که باید دید در فصل برداشت چه میزان تولید داخلی خواهیم داشت تا مابقی را از محل واردات تامین کنیم و از همین حالا نیز باید برای تامین ارز واردات برنج چاره‌اندیشی کرد. وی با انتقاد از سازمان هدفمندی یارانه‌ها مبنی بر عدم پرداخت پول گندم کشاورزان، اظهار کرد: تاکنون از منابع داخلی شرکت بازرگانی دولتی ایران و ارتباطات با برخی از بانک‌ها اجازه تاخیر در پرداخت پول کشاورزان را نداده‌ایم اما سازمان هدفمندی نیز هنوز ریالی برای پرداخت پول گندم کشاورزان ارایه نکرده است.

www.sharghdaily.ir